

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasovu, piata mare Nr. 22. — „Gazet'a“ ese
Mercurea. Vinerea si Dumineca.
Prețul abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siiese luni 5 fl., pe trei luni
2 fl. 50 cr. Tiere esterne pe siiese luni 14 fl. pe
anu 28 franci.

Se prenumera:
postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunțurile:
un'a serie garmonde 6 cr. si timbra de 30 cr
v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primește. — Manuscrise nu se
retransmit.

Anulu XLV.

Nr. 29.

Mercuri 10 | 22 Martiu

1882

Brasovu 10 Martiu.

„Legile electorale, după cum s'au plamaditui în er'a d'antaiu a constitutiunalismului n'au fost juste, ele trebuie se fia modificate si indeptate asié că se corespunda programei actuale a monarhiei si speram, că si dinastie, cu alte cuvinte legile electorale se dé unu dreptu egalu tuturor poporelor, si se nu creze privilegiuri pentru nici unulu din ele.“

Cu aceste cuvinte a caracterisatu conducețorii Cehilor, Dr. Rieger, importanti'a reformei electorale, cu care s'a ocupatui in mai multe siedintie camer'a deputatilor din Cislaitani'a.

Nici unu poporu din tota monarhia acésta, nu semte mai multu decât Romanii reulu ce resulta din nedreptatea legilor electorale. Ce folosu, că ni se totu vorbesce de constitutiune déca noi nu avemu dreptulu cardinalu ce 'lud ea fiacarui poporu, dreptulu de alegere? Cu deosebire la noi in Ardealu semtimu nedreptatea ce ni se face, candu dieci de mii de privilegiati se bucura de dreptulu electoralu, pre candu majoritatea poporatiunei, care contribue prin munc'a s'a la sustinerea statului, este lipsita de posibilitatea de a 'si poté vedé reprezentate si aperate interesele sale vitale in parlamentu.

Ceea ce se intempla dincóce de Lai'a cu Romanii, s'an intemplatu dincolo cu elementulu slavu. Tendint'a legilor eleectorale din Austri'a a fost de a favorisá si privilegiá elementulu germanu, precum la noi este tendint'a privilegiarea elementului maghiaru.

Inca de pe timpulu ministeriului Schmerling se datează dispositiunile acelle a carora delaturare o cere adi majoritatea federalista din Reichsrath. „Aducerea aminte de positiunea influenta, ce a ocupat'o Austri'a in Germania si de corón'a santei imperatii romane ce a impodobit'u odinóra capetele Habsburgilor, era inca p'atunci puternica“ — dice Dr. Rieger — „era naturalu, că multi patrioti austriaci ar' fi dorit, că Austri'a se ocupe earasi acea positiune influenta. De aceea s'an facutu legile de alegere in favórea numai a elementului germanu. Inse dupa Sadova si mai vîrtosu dupa Sedan si Paris nu mai pote fi vorba de activivarea acelei idei si cu ea au trebuitu se cada si legile electorale nedrepte si asupritóre...“

Dreptu egalu pentru tota poporele! Acésta este program'a actuala a monarhiei accentuata de cătra toti vorbitorii majoritatii, precum si de cătra insusi ministrul-presedinte Taaffe. Spre a se apropiá de realizarea acestei sublime programe guvernului austriacu a spriginitu nu numai propunerea deputatului cehu Zeithammer pentru reform'a ordonantie electorale fața cu colegiul marilor proprietari din Boem'a, ci si propunerea, dupa care toti cei c'unu censu de 5 fl. se aiba dreptu de alegere in comunele rurale.

In colegiul marilor proprietari se intentioñea introducerea unui ecuilibru, prin impartirea lui in diferite grupuri, că nici una din partide se nu sufere scadere in representarea intereselor ei. Cătu pentru comunele rurale apoi scopulu mesurei in adeveru liberale că cei ce platescu unu censu de 5 fl. se aiba dreptu electoralu este veditu acel'a de a delaturá neegalitatea, ce se semtie in representarea diferita a tierilor, ba si a unor tienuturi si a unor comune din tierile austriace. Prin largirea dreptului eleectoral u nationalitatile din Austri'a câstiga unu terêmu solidu de aperare interesselor lor.

Fiacare invingere a principiului de egala indreptatire in Austri'a, ne intaresce si pe noi

cei din partea ostica a monarhiei in sperant'a că se apropie totu mai multu acelu momentu, candu va trebui se cada si la noi sistemulu artificialu, care eschide mass'a poporatiunei dela dreptulu cardinalu constitutionalu, in favórea unui singuru elementu privilegiatu.

Cronic'a evenimentelor politice.

Din scrierile lui Kossuth a aparutu a treia si ultim'a brosura, care tracăza, că si cele auterioare despre emigratiunea maghiara. Foile maghiare sunt pline de citate din acésta „interesanta“ carte a exdictatorului esilatu de buna voia. Invetiatur'a ce-o tragule din aceste scrieri este, că „Ungaria numai in sine insasi isi pote astă garant'a independintie si a constitutiunei sale, si nicidcum in sympathia staturilor esterne. Incercările lui Kossuth de a emancipă Ungaria cu ajutoriulu mai antaiu alu Franției apoi alu Italiei au fostu ilusorie, d'er' folositorie, pentru că Ungaria emancipata prin interventiune straina mai cu rendu său mai tardiu ar' fi fostu imparătesita de trist'a sorte a Poloniei. Confederatiunea statutilor dunarene planuita de Kossuth ar' fi datu de multe piedeci interne si chiaru realisanduse n'ar' fi fostu in stare de a aperă Ungaria contra Russiei si contra Germaniei abstragându dela aceea, că acestei confederatiuni si Turci'a i-ar' fi fostu inimica. Acésta confederatiune ar' fi impusu Ungariei o politica, prin care eră se fia nimicita. A' se alulu avea se stă numai in uniune personala cu Ungaria, töte natiunalitatile Ungariei erau se fia factori deosebiti ai statului. Prin urmare natiunea maghiara eră cuplesita si trebuie se p'era. Mai dreptu au avutu acei barbati de statu, cari au cautatua mantuirea Ungariei in strins'a legatura cu Austri'a. Ungaria este astadi mai independenta decât eră se fia sub Kossuth. Interesele rassei maghiare sunt mai asigurate că ori candu inainte de asta. Ungaria in aliantia cu Austri'a si Germania'n'are de a se teme de undele slavismului, pre candu confederatiunea dunarena eră se fia momentulu natiunei maghiare.“ — Asié serie „Kolozsvari Közlöny.“

Din acestea resulta, că partid'a guvernamentală din Ungaria nici nu se cugeta cătu'si de puçinu la indestulirea justelor pretensiuni ale natiunalitatilor nemaghiare. „Suntem aliati cu Austri'a si cu Germania'a,“ esclama guvernamentalii, „prin urmare suntem tari destulu, de a realizá opera de maghiarisare!“ Vom vedé! —

Despre puterea armata a Austro-Ungariei publica diarulu anglésu, conservatoru „Standard“, unu articlu importantu din care estragemu urmatorele: „Austro-Ungaria dispune de-o armata de 800.000 de omeni, pentru cari este proiectata cu proviantu gata pe 42 de dile. Acestu proviantu se numesce magazinu de feru, „Eiserner Vorraath“, si se compune din farina, verdeturi uscate, pismeti, beuturi spirituoze si altele. Aceste magazine se improspetă necurnat, provisiunile mai vechi se folosescu si in tempu de pace si se schimba cu altele mai noue. Aceste grandiose magazine se afla in Vien'a, Komorn, Pest'a si Laibach. Orasiele aceste sunt situate la cele mai potrivite puncte pentru casuri de resbelu atâtu contra Italiei cătu si contra Russiei.“

„Numai pentru eventualitatea unui resboiu cu Italia'se cu Russi'a s'au facutu aceste pregătiri. Nu s'a afiatu cu scopu a se asediá aceste magazine mai aprópe de granitiele Italiei seu de cele ale Russiei, de orece in casu de resbelu ar' fi amenintiate. Din Vien'a seu din

Komorn se poate transporta proviantulu in tempu de 21 de dile la ori care punctu alu fruntarie in cantitatatile, necessarie pentru recerintile armatei mobilisate.“

„In acelasi tempu se poate concentră intrég'a armata la ori ce punctu alu monarhiei. Normale concentrare suntu urmatorele: A treia dî, dupa ce s'a ordonat mobilisarea, töte garnisonele mai aprópe de punctulu de concentrare trebuie se fia gata de plecare. Duoe septemani dupa aceea intrég'a armat'a pleca la drumu si in restimpulu amintit de 21 de dile intrég'a armata se afla concentrata la punctulu destinat. Pentru monarhia ar' fi calamitate, că a treia parte din armata se afla concentrata in provinciele sudice; eventualitatea unui resbelu contra Russiei sub asemenei impregiurari trebuie se aiba unu efectu deprimatoriul pentru entusiasmulu cetatianilor. La acésta se mai adauge si acea impregiurare nu mai puçinu insuflatoria de griji, că teritoriulu Austriei marginasiu cu Russi'a e pazit de-o garnisóna multu mai puçinu numerósa decât a Russiei, carea 'si-a concentrat a treia parte din armata in tienuturile marginasie cu Galiti'a.“

Comitele Wolkenstein, despre care s'a disu că ar' fi fost insarcinat cu-o missiune importanta in cestiu nea Dunarei la cabinetele din Berlin si Paris a fost numit dîlele aceste ambasadoru alu Austro-Ungariei la Petersburg. Septemana trecuta comitele era inca in Paris. „N. fr. Presse“ dice, că s'ar' fi dusu acolo spre a negocia cu guvernului francescu asupra modalitatilor de executare a proiectului lui Barrère, care este alu lui personalu si nu s'a facutu din initiativ'a guvernului francescu. Austro-Ungaria si Anglia se fi primi cu acestu proiectu. Este intrebare acuma déca guvernului francescu isi va insusi proiectul acesta alu comissarului seu din comisiunea dunarena.

Altii sustin că comitele Wolkenstein ar' fi fost la Paris si Berlin spre a prepara terêmul pentru a neceare Bosniei si a Hertegovinei de cătra Austri'a. Mai inregistratru inca o scire, dupa care in loculu comitelui Wolkenstein se va duce comitele Hoyos, ambasadorulu dela Bucuresci că primu siefu de sectiune in ministeriulu de externe la Vien'a.

Va se dica nu e gluma cu rétragerea comitelui Hoyos dela postulu de ambasadoru austro-ungaru in Bucuresci. Inca de multu foile maghiare 'si-au fost esprimatu dorint'a că in loculu lui Hoyos se fia tramis la Bucuresci unu diplomat maghiaru. Acuma li se telegraféza foiloru din Clusiu: „Nu se scie inca cine va fi urmasiulu lui Hoyos. Cercurile maghiare din Bucuresci (!) dorescu numirea unui astfelu de representantu, care se cunoșca impregiurabile de aici, care se scia, că in România traiesc 200,000 de Maghiari. (?)“ Mèi, mèi căte se mai ceru dela viitorulu ambasadoru austro-ungaru in România d'er' ore n'ar' fi mai consultu că acel'a, ori-cine ar' fi, se cunoșca mai inainte de tota estinderea si importanta elementului romanescu?

Audient'a pe care a avut'o la Pap'a mai deunadi ambasadorulu Prusiei, Schlözer preocupa tare la Berlin cercurile politice. Cuvintele lui Leon XIII, că, déca ar' depinde de densulu, intiegere la guvernului Prusiei ar' fi restabilita in töte punctele, facu obiectulu diferitelor interpretatiuni. Unii credu că acésta declaratiune papala n'are nici o importanta practica; altii suntu de parere, că Pap'a ar' fi voit se faca alusione la dificultatile cari lu impedica chiaru pe densulu in intrulu bisericiei de a se areta si a fi pacificu. Acésta din urma interpretare se baséza pe esperient'a ce a

facutu Prussi'a precum si Belgi'a in tóte casurile candu a fostu cestiunea că Pap'a se se hotărésca intr'unu sensu séu intr'altulu.

„N. Wr. Tgbl.“ afia că ambasadorulu russu dela Berlin S a b u r o v ar' fi esprimatu fația de B i s m a r c parerea de reu a Tiarului asupra discursurilor lui Skobelev. Saburov ar' fi declarat in se totodata, că positiunea lui in armăt'a russesca e astfelui incătu guvernului trebue se aiba consideratia pentru elu. Acesta declarare n'a multiamit pe cei dela Berlin si de aceea relatiunile d'intre Germani'a si Russi'a devinu totu mai incordate.

Viat'a comitatensa in Ungari'a!

Catn de perfectu si bine controlatu este servitiulu administrativ in Ungari'a ne dovedesce pr'intre altele si următoriulu casu:

Moró Béla protonotariulu comitatului Nyitra in etate de 31 ani, tata de familia, s'a facutu culpabilu in cursu de 5 ani de 17 falsitieri de assignatiuni de bani, 14 crime comise prin insielaciune, 3 deliete comise prin insielaciune, 10 crime comise prin falsificari de acte private, 6 deliecte asemenea comise prin falsificari de acte private, 2 crime comise prin defraudari de bani publici, 30 crime comise prin falsificari de cambii si unu delictu comisul prin erida. Un totalu d'er' 83 de casuri. Mai lipescu căteva crime si codulu penal este exhauriatu.

Ore-cine a fostu datoriu a controla pe nenorocitulu protonotariu si nu scium dieu, cum se va justifică acest'a inaintea autoritatilor politice! „Pesti Napló“, din care amu culesu aceste date nu ne spune altceva, decătu ca Moró Béla a marturisit u totu la pertractarea finala tie-nuta in 13 Martiu a. c. si că a fost condamnatu la 6 ani de inchisore, pe langa pierderea drepturilor politice pe 6 ani, 1200 fl. pedepsa in bani, eventualu 3 luni inchisore, si platirea speselor processuale si de intretinere. Inculpatulu a apelatu.

Apoi se mai sustinea cineva că nu avemu functionari administrativi onesti, qualificati si demni de tóta in-crederea. Sermana tiéra! Unde o se mai ajungi?

O voce din tiéra.

(Ce e de facutu fația de nedreptatile si asuprile ce induramu? —) Nai'a constitutiunalismul modernu ungurescu plecă cu mari sperantie din partu la 1868 avendu ne Maghiari; că cārmitorii si pe celealte nationalitati ca pasageri. Bucuri'a Maghiariloru era nemarginita, superarea nationalitatiloru, tractate mai multu numai că ballastu, era stemperata prin acea sperantia, că dispunetorii pe naia 'si voru veni in fire si voru intielege că timpulu neguiaitori ei cu carne viua a trecutu si că trebue se dē si nationalitatiloru loculu ce li se cuvine pe naia. Zadarnica asteptare!

Dispuitorii naiei s'a datu voie bune, ban-chetara, dantiuira dī si nōpte consumandu cantitati totu mai mari din proviantulu, de care dispuneau fōrte de multe-ori fara nici o trebuintia, numai de intrecuti ce erau. Pe pasagerii nemaghiari ii indesara prin coltiuri, turtindu-i la parete. Asta ametiela dură cātva timpu pēna ce se vediura siliti a reduce portiunile si ii prinse fric'a că nici asié nu se voru ajunge cu provisiunile pe drumulu celu lungu ce le mai sta inainte. Totodata incepă a se redică nuori grei de cātra miédia-nōpte si miédia-dī, tuna si fulgera; numai pōte fi indoieala, unu viscolu cumplit se apropia. Spaim'a si fric'a a cuprinsu pe conducețorii naiei si multa grije le face gandulu, că puterile nu le voru ajunge de a scapă nai'a de catastrofa ce-o amenintia.

Omulu in sine nedreptu nu vede in necasurile, ce l'au ajunsu, urmarile usiuratati si reumatii sale proprie, ci cérca sè pōta pune vin'a pe cineva insielandu-se astu-feliu pe sine si sperandu a poté insielā si lumea. Si spunu in secretu unulu altui-a in urechi, că poporul nemaghiare le pare bine de necasurile loru, că pōte le voru folosi spre a-si resbună pentru nedreptatea ce le-au facut'o, că trebue sè vegheze fiacare d'intre ei si sè urmarésca cu atentiu fiacare miscare a loru că sè nu fi surprinsi. Se iau mesurile cele mai umilitoare pentru dispunatorii laudarosi si cele mai vata-matōrie pentru pacinicii asuprati in contra unei erumperi eventuale. Laudele proprie si amenintiarile spre a spară pe Nemaghiari, si a-si insuflă curagiul loru insisi, precum nescocirea de sciri alarmatōrie spre a tiené pe soçi in furia perpetua si a dovedi Nemaghiariloru, că ei nu

dormu suntu la ordinea dilei. Batjocurile si vamarile cele mai infame se repetiescu pe fia-care dī. Confusiunea e la culme. Pre langa acēst'a parerea că nai'a e destinata perirei, occupa totu mereu terenu. Dejă cei mai multi o credut perduta si facu pregatiri a scapă numai marfa cea mai scumpa — dup'a loru parere — cu care speréza a 'si intemeia unu viitoriu nou dupa naufragiu — „maghiarie“.

Eaca icón'a fidela a statului ungaru dupa o guvernare de 12 ani in spiritu neausiu ungurescu. Bani n'avemu, d'er' cu atătu mai multe datorii, poporele apesate de sarcinele ne mai pomenite pēna la pamant, increderea imprumutata a diferitelor popore din tiéra, multiamita measureloru celoru intielepte ale guvernului si nerusinateloru atacuri ale unor representanti si mai nerusinati ai pressei unguresci, sguduita din temelii si in fine — că pocalulu sè fia plinu — mania de a „maghiarie“.

N'a fostu destulu, că in scólele nōstre porporali, cari — multiamita ingrijirei parintiescui nostri guvern de cultur'a poporului — nu suntu in stare a tinde eleviloru loru nici cele mai elementarie cunoșintie in limb'a materna, s'a introdusu — in contr'a principiului pedagogicu profesatu de tōte poporele civilisate si prove diute cu cele mai bune scoli poporale: „că in scól'a poporala n'are locu alta limbă decătu cea materna“ — limb'a unguresca; acum voiescu sè faca si din scólele nōstre medie sustienute cu crunt'a sudore din propriile nōstre mediulōce, neajutate, d'er' cu atătu mai tare sicanate in totu modulu de guvern institute de a cresce ieniceri.

A voi sè capacitamu cu arguminte pe acesti ómeni apucati de vertegiulu dervisiloru (calugari turcesci, cari se invētescu, pēna cadu la pamant fara semtiri), e osteneala desiérta. Cine ar' si poté sperá sè aflu ascultare la nisce ómeni, cari la tempulu seu n'au voitu sè créda, că introducerea limbieru unguresci in scólele nemaghiare nu va produce fructele dorite de ei, de-si li s'a adusu inainte: defectuositatea strigatōria la ceriu a scóleloru nōstre poporale; exemplulu tuturorul poporelor civilisate din lume; faptulu cunoșcutu de ei insisi din experientia propria, că in gimnasie pe langa 30—40 de ore la septemana si elevi dejă tēcūt' cāntă prin

2—3 grāmatice, nu sè poté învēti nici limb'a latina, nici cea gréca, nici cea germana, unde acēst'a nu e limb'a cetătaniloru, unde se afla gimnasiulu. In daru amu dice acuma: că e nedreptatea cea mai mare, ce se pōte comite sī fația de unu individu, cu atătu mai tare fația de 10 milioane de ómeni, a-i sili sè învētie pe banii loru proprii aceea ce nu vréu si nu le trebue; că pentru cei-ce voiescu sè învētie unguresce si le trebue acēst'a limbă, acolo suntu nenumeratele gimnasie unguresci si scóle de statu, cari se facu pe banii nostri si cāte intr'unu satu numai cu 6 locuitori unguri, indata ce bate alarmu vr'unu „patriotu mare“, că acolo e in pericolu a se perde vr'unu sufletu ungurescu; că e volnicia si nu dreptu a inmulti discipline si asié pré multe ale gimnasieloru — si acēst'a numai la nemaghiari — cu-o disciplina nouă si atătu de grea pentru nemaghiari si a subtrage astufelui elevii dela învētiarea acelorui discipline, de cari au lipsa mai mare séu pentru învētiarea caror'a, tocmai pentru că guvernele nu faceau nimieu pentru ele, au redicatu pīi fundatori acele institute de învētiamentu.

Inzadaru le vei spune că voint'a celoru ce au murit u respectéza chiaru si patagonii si hotentotii; inzadaru li-ai vorbi de nespusele greutati, cu cari are a se luptă elevulu învētiandu o limbă straina si cari facu pe multi a se lasă de carte; inzadaru li-ai revocă in memoria, cum 'si-batu ei jocu de torturile cu limb'a unguresca ale bietiloru elevi romani, cari învētia in Aiudu si alte gimnasie unguresci. Tōte ar' fi inzadaru că-ci acesti ómeni dīcū: că totu ce învētia nemaghiarii din patria, e nefolositoriu, déca nu învētia a-si denegă natiunitatea, a-si uită limb'a si a se face unguri si adauge: fiindu-că nu cercetă toti gimnasiele unguresci, unde le ar' poté face tōte aceste-a trebue sè-i silim, se le faca in institutele loru proprii sustienute cu banii loru si fara de ajutoriulu nostru! Gimnasiele loru nu le potemusterge de-odata, cum amu dori, că-ci acēst'a ne-ar' compromite si mai tare decătu cum suntemu dejă compromis inaintea Europei civi-

lise, d'er' putem se aducem o lege de învētiamentu pentru ele, care le va reduce la o stare completa de neputintia.

(Va urma.)

Marginea Câmpiei 19 Martiu 1882. *

Stimate D-le Redactoru! In Nr. 24 alu „Gazetei Transilvaniei“ a aparutu unu articolu despre „starea învētiamentului in 41 comune romanesci“, intr'unu modu care numai bucuria nu ne face, mai vētosu dupa ce prea bine scium, că tōte cele descrise in corespondint'a respectiva suntu adeverate, dauna numai că dlu I. P. nu a insirat eu numele tōte acele scóle cari nu suntu de nici o tréba, pre cum si pe acele cari i-si implinesc chiamarea. Acēst'a eră de lipsa, de-o parte pentru că se arete adeverulu in tōta golatatea s'a, mustrandu-se ce ce nu-si implinesc chiamarea, er' de alta parte cei diligenti se nu fi tractat pe o forma cu cei rēi, intieleg pe invenitori, dupa-ce insusi dlu corespondinte recunoscă ca intre acesti'a suntu si buni.

Eu credeam că de starea nōstra, a invenitoriilor gr. cat., nu se mai interesă nimenea, vediendu-ne mat de totu parasiti. (? Red.) Mai avemu norocu eu inspectorii reg. de scóle, acesti'a ne mai impintenescu din cāndu in cāndu, silindu-ne se propunemul limb'a maghiara, ba si dela Blasiusi ni-s'a recomandat si impusul carti, din cari se propunemul eleviloru limb'a maghiara, in cari inse limb'a romana asié pōte fi de rea, in catu si scolarii se scandaliză; d'er' de ce tréba ne si este noua limb'a romana! O grāmatica a limbii romane pentru scólele nōstre poporale inca nu există!! Bine că avemu unguresci, dör' totu „ungureni“ suntemu noi!? Limb'a romana poti se nu o propuni de locu, mai vētosu dupa-ce nu avemu nici manualu, că nimenea nu se intréba de ea, pe candu limb'a maghiara ti o léga inspectorulu de sufletu, apoi firesce ca si pop'a si protopopulu totu de acēst'a-i cetera si-ti mai vine si dela Blasiusi cate unu circulariu in sensulu acest'a. Se si platesce se faci progresu in limb'a maghiara, că in casulu acest'a dela ministeriu capeti o remuneratiune dela 50—100 fl. si plătitu'a din comuna inca se scôte, déea nu de voia buna pe calea execu-unei; pe candu déca te va pune peccatele se propuni bine limb'a romana si se neglegi cea maghiara, nu numai că nu vei capeta nimieu, ci si postulu ti-lu poti pierde, mai vētosu acum, dupa-ce invenitori i-si qualificati resară că burretii dupa o plōia manosă; numai in vēra trecuta s'a qualificat de odata preste 80 invenitori, cari cātu-ee au scapatu din Blasiusi, au si plecatu pri-

tiéra si au inceputu a licita minuenda statiuniile invenitori.

In vēra trecuta au trecutu prin comun'a unde funcionezu eu că invenitori, duoi invenitori ce veniau dela esamenulu de qualificatiune din Blasiusi, provediuti cu diplome, intre altele i-am intrebătu cine-i acum directorulu preparandie? d'er' nu mi-ai sciutu spune, dicunda că nu sciu, nu l'au vedutu de locu; aratandu-mi inse diplomele vēdu că directorulu preparandie este suscrisus in eile, punându eu acēst'a in față noilor colegi, ce mi-ai marturisit u că dieu ei nu cunoștu de locu pre-a celu d-nu, nu l'au vedi tu nici cāndu, si cum vine de acel'a totus le-a subserisul diplomă ace'a ei nu o sciu! La aceste credu că nu mai trebue comentariu! Nu me miru d'er' déca se tînu licitatiuni minuende cu salariele invenitori, prenumi nu me surprinde nici ace'a că d-lu I. P.i a aflatu in cele 41 scóle „invenitori qualificati“, cari inse nu facu nici unu progresu. Ce me dōre este imptegiurarea ace'a, că asemenea fintie arunca o umbra asupr'a intregului corpu invenitori, buna ora cum se vede si din articolulu susu numitul.

Intrebu inse, ce pōte face unu invenitoriu fia elu cātu de bunu, déca nu este ajutat din partea celor mai mari? Avemu senate scolastice, preotulu este directorulu si catechetulu scólei, er' protopopulu inspectoru; pre acesti'a inse nu-i vedi in scóla de cātu numai la esainene. Dela Blasiusi avemu ordinatiuni, că preotulu se propuna religiunea in 4 ore pe septemana, d'er' de acēst'a nici pomēna, preste anulu intregu nu intra preotii nostri de 4 ori in scóla (? Red.)

Cumecă edificiile de scóla suntu neglese si in multe locuri se ruinează si eu o recunoscu, asié e. Dér' se nu ne mirămu, că prea multe se pretindu dela poporu. In Dumineacă trecuta ni-s'a cettit in biserică pastorală Esceletenie Sale parintelui Mitropolit, in care dispune a se adună in fia-care Dumineacă si serbatore contraburi pentru Pap'a! Se fi vedutu ce sange reu a facutu circulariu acest'a in poporul nostru, care se infioră cāndu aude de contribuirii nove. Cei mai deștepti remasera uimiti de cuprinsulu acelu circulariu,

*) Dandu locu acestei corespondente ne rezervam de a reveni la ea si de a ne pronuntia asupra gravelor cestiuni ce le atinge si cari trebuesc tractate cu tōta seriositatea si conscientiositatea.

Red.

in care se dice intre altele: „eu cîntă nedreptate si reu-
tate fă atacatu Sântulu Parinte prin unii fii nedemni ai
sei . . si fă d e s p o i a t u . . . si fiindui denegate si
răpi te totă midilöcole, este relegatu la gratia altora.
Ii lipsescu spesele pentru că-i fura răpi te fontanele
din cari urgeau ajutoriale de lipsa, cari totă cu nedre-
ptate strigatòria la ceriu i-se tînu răpi te si astadi.“
— Totu asié pînă la fine. Se intielege de sine, că
i-se insira meritele Sântiei Sale pentru biserică
catolică; de biserică năstra nici amintire nu se face,
(? Red.) in cîntă i-ti vine a crede, că Eselentia S'a a gresit
adresa, său a uitatu, că este Metropolit romanescu,
unitu si n u e a t o l i c u.

In dilele trecute si-au primit preotii adjutul imperialu, cam cîte 30 fl. unulu, din cari s'au subtrasu
cate 3 fl. dela fia-care, pentru o carte teologica „Istoria
bisericeșca universală de Dr. Al. Gram'a“. Mare lipsa
de bani trebuie se fia prin Blasius, că multi preoti au
fostu constrinsii a cumpără cartea acăstă mai înainte si
acum totu li-s'au subtrasu si din adjutu pentru cîte unu
esemplariu, si asié multi preoti au acum cîte duce cărti
de aceste!

Am frudieritu si eu prin cartea acăstă, vedîndu-o,
că se dă in locu de bani, că si chartiile de valoare, dăr-
mare mi-a fostu mirarea, candu m'am convinsu, că i n
tōta c a r t e a n i c a i r i n u s e a m i n t e s e
b i s e r i c a n o s t r a , totu numai despre biserică
catolică tractéza, pre lungu si pre largu.

De se manifestă zelul acestă si se propunea modalitatea de a adună oferte, prin bisericile năstre, in
favoreea scôleloru năstre multu negligeate si spre a se
sustîne in modulu acestă literatură pedagogica in loculu
celei catolice, dieu că amu stă cu multu mai bine cu
instructiunea poporala. Dér' „Romanulu nu-i bunu se
inventie, cătu scie incă-i prea multu pentru elu!...“ Astă-i
devi's strainului asuprioriu si din nenorocire elu se ser-
vesc de armă propagandei catolice spre a paraliză des-
voltarea năstra sanatosă.

Amu ajunsu fara voia la Blasius si acăstă-mi re-
voca in minte multe lucruri, cari si acolo stau aprope
asié de reu că in cele 41 sate amintite de d-lu I. P.i.

Noi cei mici considerăm procedură in faptele celor
mai mari dreptu modelu pentru noi. Binevoîescă
d-lu I. P.i a cercetă in Blasius, inaintea ochiloru Metro-
politului si Consistoriului, ce scôle se află? Ce adaptare,
ce mobiliaru si căti elevi din Blasius cercetăza scolă?
Atâtă sciu si eu că pe copiii Blasianiloru nu-i silesce
nimenea se amble la scola, cei mai multi nici nu ambla;
scolă de fetitie spre exemplu, provediuta cu 2 inventato-
rese bine platite si unu catechetu, nu sciu déca are 3-4
elevi intr'o clasa mai multe de sigură n'are! Atâtă sciu
că in tōmă trecuta nu s'a potutu incepe scolă din lipsa
elevelor! Blasianii mai eu stare si tramită fetitiele
pe la Sibiu, èr' cei ce nu au cu ce le sustîne in locu
strainu, le tînu acasa, dér' la scolă din Blasius totu nu
le dau! Nu dieu, căci „Romancutiele nu-su bune se scia
carte multă!“

In tōte părțile s'au formatu reunioni inventatoresci,
numai noi cesti din archidiecesă Blasiului nu avemu.
In anul 1875 adunati fiindu vre-o 200 inventatori la
Blasius amu fostu decisu se ne formamu reunioni, ba
amu si votatu statutele, alegîndu-ne o comisiune, care
se intreprinda pasii de lipsa, spre a poté inșinuită reunio-
nile inventatoresci, dér' 7 ani au trecutu, si inca nici
poména de reunioni năstre! Se vede că statutele s'au
infundat in archivă mitropolitana, că vedi domine bise-
rică catolică nu sufere reunioni, congresse si alte con-
veniri de natură acăstă!

Eata dér' d-lu I. P.. i unde zace bub'a, nu ne in-
vinovatiti numai pe noi, nefericitii inventatori, cari ne
luptam cu mii de necasuri si lipse, flamăndi, fara plata
ori cu platutie de totu ticalose, din care nu-ti ajunge se
te hranesci si se te imbraci, din care o parte mare
remane ne-incasata, nu te ajuta nimenea cu nimieu,
omenii nu-si dau copii la scola si nu-i constringe nimenea,
nu-i cine se-ti procure cele de lipsa in scola, elevii nu
au carti, nu chartia nu tablitie, nu au nimieu, si tu
inventatoriile se faci apoi progresu, că se multumesci pre
protulu, pre protopopulu, pe inspectorulu regescu si
Blasius. Norocu, că, precum amu vediutu mai susu, cu
omenii nostri te impaci usioru, ei nu pretindu multe,
inspectorului inca-i scoti ochii cu cîteva cuvinte ungu-
resci si ai scapatu, mai vîrtosu, déca te ai bine cu preo-
tul si cu d-lu prot'a, de cumv'a inse nu vei fi servitoriu
fidulu preotului si nu vei mai dă si pe la d-lu protopopu,
poti se fii cătu de consciintiosu intru implinirea oficiului,
că totu ti-se poté intemplă prea usioru, că intr'o buna
diminétia se te trezesci lipsită de oficiu.

* * *

Spicuri de prin foile maghiare.

Cu ocasiunea aniversarei dîlei de 15.
Martiu „Ellenzék“ publica unu articolu subscrissu
de Bartha Miklos, in care lamentéza, că gene-

ratiunea presenta nu este entusiasmata de acelu
focu sacru, care la 1848 a datu dilei de 15
Martiu o insemnatate istorica. „Unde este con-
sciintia de sine, din acea epoca? Resignatiunea
a devenit virtute patriotica. si scumpului nos-
tru vecinu (Austria) i jertfim cu mai mare
parte din fructele osteneleloru năstre. Pe candu
popore neinsemnatate si-au câstigatu independentia,
noi nu avemu incredere in noi insine. Dicu in-
tieptii nostri, că déca duoi cheltuimus comorele
tieri, traimu; èr' déca le amu consumă numai
noi, atunci amu peri, amu flamăndi si că slabiti
pînă la óse, ne va inghitî lupulu russescu!..

Legea care scutesce pe f u n c t i u n a r i i
s t a t u l u i de a solvi c o n t r i b u t i u n e a
c o m u n a l a , dă ansa lui „Ellenzék“ se filo-
sofeze astfel: „Statul are necesitate de unu
venit, si toti membrii statului sunt datori a
prestă acestu venit, pentru că datoriu este
statul a purtă grije de intrég'a societate. Si
déca totu individualu are egalul dreptu de a fi
impartesit din fructele acestoru cheltueli co-
mune, datoriu este fia-care a purtă aceste chel-
tueli amesuratui averei sale. Comun'a este unu
statu micu. Precum statulu, asié si comun'a isi
are scopurile sale proprie. Déca statulu este
datoriu, a ingrigi de cultivarea poporului, apoi
acăstă sarcina apasa in prim'a linia pe comune.
Comun'a isi are membrii sei intocma că si sta-
tulu si este datoria a ingrigi de promoverea a-
cestor'a intocma că si statulu fația de membrii
sei. Deci exceptiunile in ru purtarea sarcinelor
comunali nu se potu justifică.“ „Ellenzék“ ple-
déza apoi pentru imbunatatirea salarielor, ceea
ce pare a fi adeveratul scopu alu articulului,
si dice că acăstă imbunatatire s'ar' poté esoperă
usioru, déca guvernulu ar' introduce o adminis-
tratiune financiala mai corecta. Atunci multe
milioane nu s'ar' cheltui, platfile functiunilor s'ar'
poté imbunatâti, si nu ar' fi necessariu a-i scuti
de contributiunea comunala.“

Ceea ce in alte staturi este déjà de multu
lege, la noi abia acum s'a proiectat, că se se
desbata in dieta. Este vorba de s p r i j i-
n i r e a din partea statului a familiilor
serace ale aceloru soldati r e s e r v i s t i , cari
sunt chiamati la steagu.

Sasii din Brasiovu au gratulatu deputatului
A d o l f Z a y pentru aperarea barbatésca a
natiunalitatii sasesci. Ei dicu intre altele :
„Traimu in posturi parasite, dér' inca nu sun-
tem pierduti. A d-tale este corón'a meritului.
Multiamarea năstra este corón'a, pe care noi
alegatorii 'ti-o oferim. D-ta ai sciutu, au sciut'o
si inimicii nostri, că noi stămu inderetulu d-tale.“

„A năstra este mosi'a prin possessiunea secu-
lara!“

La aceste respunde „Kolozsvári Közlöny“ :
„Tōta supararea Sasiloru provine de acolo, că
au fostu scosi din positiunea loru privilegiata
si declarati asemenea indreptatiti că si ceialalti
cetatiani ai statului. Ei ar' vrè se fia statu
in statu, ceea ce la noi nu se vă intemplă vr'o-
data. In Ungari'a esiste numai unu corpu
nationalu; individii sunt egalu indreptatiti. (?)
Déca ve place a ve impreteni cu ide'a acăstă,
pacea este gata.“

Abstragîndu dela sionismulu de care suferu
Sasii inca si adi in mare gradu si care i face
se suspine dupa „posessiunea seculară a mosiei“
trebuie se observamu, că „Kol. Közl.“ merge
prea departe, candu sustiene, că in Ungari'a ar'
esiste egalitate de drepturi. In ceea ce privesc
pe nationalitatii, nici foile maghiare nu mai afirma
că ar' fi egalu indreptatiti cu tōte că acăstă
o pretinde pînă la unu gradu órecare chiaru
legea, ci ceea ce afirma ele si in specialu
„Kol. Közl.“ ar' fi egalitatea de drepturi intre
individii. Dér' durere, nici asta egalitate nu
esiste in Ungari'a, precum vomu avé ocasiune
a li-o mai dovedi.

Rescumpararea liniei ferate Cernavoda Constantia.

Cestiunea rescumpararei acestei cali ferate a venit
in fine la ordinea dilei in sinulu senatului. Desbaterile
au inceputu la 1 Martiu. Comitetulu delegatiloru repre-
sentantu prin d. B. Boerescu, dice „Cur. Fin.“, s'a
aflatu in presentia a dueo proiecte de legi; unulu depusu
la adunarea Deputatiloru de d. ministru Dabija in ses-
sionea 1880-81, si altulu modificat de Camera la 17
Iuniu 1881. Pe langa aceste proiecte ministrul Dabija
mai depusese pe biroul Senatului nesce studii facute
de ingineri, relative la construirea unui drumu de feru dela

Dunare la Mangali'a, portu la mare, idea care in modu
isolat a fost emisa de unu.

Diferintia intre cele dueo proiecte de legi era că
guvernulu propunea pretiul de 16,800,000 fr. pentru
care elu se invoice, dupa lungi negociari, cu compania
vendiatória, pe candu camer'a oferea pretiul de 12,000,000
de care compania nici că voie se auda.

Raportulu comitetului delegatiloru constata ca, desi
existau trei proiecte, tōte inse admiteau necesitatea de a
se pune România in legatura permanenta cu Marea
Neagră. Cătu pentru ide'a de a se construi o noua
linia la Mangali'a comitetulu delegatiloru si cu elu Sena-
tul a inalturat' că nepractică. Dupa raportulu inge-
neriloru, aceasta linia si costul luerarilor la Mangali'a
s'ar' ridica in adeveru la 13,727,081 lei asié, că dife-
rintia in minus ar' fi de 2,982,916 lei; cine garantă
inse că aceste cheltueli nu voru fi multu mai mari candu
va fi vorb'a de lucrare? Cine ne asigura de asemenea,
că podulu pe Dunare ce ar' necesita linia la Mangali'a
nu ar' costa multu mai multu de cătu podulu la Cerna-
voda unde, dupa afirmările ómeniloru competenti, o
lucrare de asemenea natura s'ar' face in conditiuni avan-
tagioase cu milioane?

De alta parte acăstă idea a fost respinsa si pentru
motivul, că o asemenea linia nu ofere pentru comerciul
si miscarea năstra economică aceleasi avantaje că linia
si portulu dela Constantia, cu o positiune topografica
din cele mai avantagiouse, si cu o populatiune multu mai
numerósa. Afara de astea, trebuie a se tiné contu si de
pretentiunile companiei anglese, care basata pe actulu
seu de concessiune din 1857, ar' cauta se conteste
guvernului romanu dreptulu de a construi linia la Man-
gali'a. Si candu o asemenea temere existe, era bine a
se espune milioanele tiérii la siansele unui processu, care
pote ave resultate bune sau rele pentru noi? Comitetulu
delegatiloru si Senatulu au respunsu in modu negativu.

Dupa studiile facute de ingineri romani linia Cerna-
voda Constantia are o valoare reală de 13,355,881 lei,
mai multu adica de cătu pretiul oferit de Camera.
Pe langa această, actulu de concessiune da companiei
anglese nesce drepturi si privilegii sdorbitore, si care
nu se potu aprecia in bani, cari remanu in vigore pe
tota durată concessiunei.

Că exemplu de aceste privilegii putem cită: Portu
dela Constantia si luerarile de portu se paru că
erau proprietatea guvernului Otoman (astadi a Statului
Romanu); ince prin conveniunea din 10 Octobre 1870,
art. 5 guvernulu Otoman a datu companiei usulu portu-
lui, sub numele de închiriere gratuită pe
totu timpul concessiunei, ast-feliu că compania este de
faptu stapân'a portului. E lesne de intielesu dificultatile
si perderile ce potu cauza portului si miscarei sale, din
acăstă stare anormală, că, unulu se fia proprietarul por-
tului si altulu se aiba usulu seu. Si cătu inca mai mare
ar' deveni acestu inconvenientu, candu compania, la
rândul seu ar' vinde seu ar' inchiria portulu unei alte
persone sau companii?

In ceea ce privesc tarifele liniei, asta-di guvernulu
romanu nu are nici unu dreptu a interveni, spre a le
face se scada; căci, dupa art. 16 alu concessiunei, ele
trebuie a fi aprobată numai odata, la darea concessiunei:
si, desi astadi aceste tarife sunt prea mari in rapport cu
cerintele comerciului nostru, ele voru ramană totu asié,
pe cătu timpu nu va voi compania a le scăde.

Dupa conveniunea din 1870, guvernulu nu pote
mari portulu dela Costanti'a, alu căruia proprietarul cu
numele este elu, nici prelungi cheiurile, fara invoicea
companiei. Deci, déca compania nu va voi, nici o im-
bunatati si extensiune reală, ceruta de trebuintele co-
merciului romanu de exportu, nu se pote face in acestu
portu.

Pe de alta parte, dupa art. 11 din concessiunea din
1857, compania are dreptulu a luă gratis din padurile
Statului si a scôte, petre din cariere, pînă la o distanță
de 48 kilometri dela linia ferata, deosebi si de alta a
acestei linii.

Apoi, dupa art. 9 alu conveniunea din 10 Octombrie
1870 compania are si dreptulu de a percepe o taxa de
15 si 20 parale pentru incarcarea cerealeloru comerciului
localu.

Tōte aceste pretentiuni, drepturi si privilegii ar' in-
cetă din momentulu ce România ar' cumpera dela
compania angleza linia in cestiune. Comitetulu delegatiloru
se pronuntia deci in acestu sensu fixandu cifra rescum-
perarii la 16,800,000.

Desbaterile asupra acestei importante cestiuni au
luat in Senatul a desvoltare tōte mare. Oposantii pro-
iectului nu au negat nici unulu utilitatea cumpararei
liniei ferate in cestiune, dér' unii s'au marginuit a cere
amanarea solutiunei, altii au sustinutu că pretiul con-
venit cu societatea angela este prea mare. Majoritatea
Senatului a votat proiectulu de lege asié cum la pre-
zentatul comitetulu delegatiloru, in conditiunile enuntiate
mai susu.

Diverse.

(Brau r'a soldatului roman.) Deorece mai multi dintre catorii nostri si-au esprimit dorintia de a cunoscere teatru telegramei pe care comandanțul regimentului alu 43-lea de infanterie colonelul Kraf t a adresat primariei din Caransebesiu, din Risano, 11 Martiu st. n. 4 ore 15 min. d. a. o lasamuse urmeze aci din cuvintu in cuvintu in teatru originalu germanu:

„Die Söhne des Ergänzungs-Bezirkes Karansebes haben sich als musterhafte Soldaten grossartig in Ueberwindung von Schwierigkeiten, bei der Occupirung der Krivoscie, bewiesen, welche Mittheilung ich mit Ermächtigung des 47-ten Infanterie-Truppen-Divisions-Comandos zu machen mich beeindre. Verluste verschwindend klein. Bitte weitere Verlautbarung. Glück und Wohlergehen den Angehörigen dieser braven Soldaten!

Kraft, Oberst m. p.

(Academia Romana) M. S. Regale a presidat siedintă publică de Vineri a Academiei romane. După ce M. S. a salutat Academia promisiu a-i face onoarea de a lăua parte la siedintele sale și la alte ocazii, a daruit pentru biblioteca în numele M. S. Reginei duce prețiose volume. Maiestatea S'a a datu apoi cuvântul d-lui Alesandri, care a facut tabloul epocii de la începutul acestui secolu în Moldova și a schițat biografia lui Costache Negruzi. Au vorbit apoi d. Poni asupra mineralor din massivul cristalin de la Brosceni și d. Gr. Stefanescu a adus căteva considerații geologice asupra albiei Dambovitii. Memoriele au fost ascultate cu cea mai viu atenție. După terminarea discursurilor, Maiestatea S'a a bine-voit a convorbi cu mai mulți membri ai Academiei. La această siedintă au luat parte toți membrii Academiei aflati în capitală. „Rom.“

(Circulu Krembs er.) Reprezentările din urma ale circului Krembs au atras multă publicu prin excepționalitatea pantomimă intitulată: „O serbare mare poporala chineză“ și compusa din 8 tablouri: 1. Rendez-vous si productiuni artistice ale Chinezilor. Aci s-au distinsu mai mulți gimnasti și unul care a balansat standu dreptu pe o scara de 12 urme de înaltă. 2. „Jocul chinez“ reprezentat de 12 dame la lumina electrică. 3. „Construirea de piramide chineză“. 4. „Jocul copiilor chineză“. Aceasta a placut multă publicului. Copii de 4—5 ani executa cu-o precisiune admirabilă acestu jocu. 5. „Scară ceresă chineză“. 6. „Grand pas chinois“, baletu executat de 12 dame în costume fantastice. 7. „Mare potpuru de salturi. 8. Conductul triumfal al imperatresei chineză. — D-sioră Bredow că Imperatresa produce unu mare efectu prin figură și costumul ei frumosu. — Această piesă merita a fi vediuta de fiacine. Ea se va mai dă de căteva ori. — În fiacare dî mare reprezentare.

(Unu archiepiscopu si e fud e g a r d a.) In orasulu Scutari, din Albani'a, domnesc o stare de lucruri in adeveru romantica. Cateva sute de talhari si de pungasi se plimba nesuparati pe ulitile lui si si facu treburile totu atât de nesuperati, — pentru simplulu motivu, că cele căteva mii de soldati turci si cele căteva dieci de politiani nu vreau să si faca datori deoarece nu li s'a platit ușa, remasa in restantia de trei-spredie luni de dile. Fiind că archeepiscopulu grec e cel mai bogatu omu alu orasului, atentatele hotilor se indreptă cu deosebire in contr'a lui. Sf. S'a a cerut de repetite ori guvernatorului se'lu apere. Această i-a respunsu inse, că n'are cu ce. Atunci archeepiscopulu a alergat la unu midiulocu cu totulu particularu. Si-a facutu din seminaristii sei o garda i-a inarmat cu pusci si i pune se stea in fiacare năpte de paza impregiurulu palatului seu. Din candu in candu Sf. S'a ieșe năptea in persona, cu unu revolveru in mana, spre a se asigură de către garnison'a s'a improvisata isi face detori. „Aleg.“

(Garanoua in Bucuresti.) Prin decretu regal se declară urgentă pentru construirea unei gare de călători și marfuri de mare iutiela, împreună cu liniile de accesu și de racordare, langa gradină Cismigiu, pe nouu bulevardu in construcție, in locul garei numite a Tergovistei.

Convocare.

P. T. Membrii Reuniunei invetitorilor romani gr. or. din tiéra Bârsei suntu prin această invitati a lăua parte la adunarea generală extraordinară, care se va întâni la Brasovu in 19 Martiu a. c. la gimnasiul român.

Obiectul de pertractat este intercalarea unor puncte nove in statutu.

Siedintă adunarei se va incepe precisu la 9 ore a. m. candu se va eti si apelulu nominalu.

Din siedintă comitetului centralu alu Reuniunei invetitorilor romani gr. or. din tiéra Bârsei, tienuta in Brasovu la 5 Martiu 1882.

St. Iosifu,
pres.

I. Aronu,
secr.

Apelu.

Totu acei P. O. Domni, cari au fostu insarcinati a colectă pentru concertul arangiatu in 16 Februaru a. c. in favorul societății academice „Iuliu“ din Clusiu, suntu rogati se binevoișea a tramite colete pénă la finea lunei curente, spre a ne poté dā ratioeniulu.

Clusiu in 18 Martiu 1882.

In numele comitetului arangiatoru:
presedintele secretariu
Alesandru Dragosiulu. Alesandru Ciacanu.

Licitatiune.

Se face prin această cunoscutu, că se vinde prin oferte marfa si mobiliarul titoriu de masă a concursuala a lui Theodoru C. Mantsu.

Doritorii de a cumpăra in totalu această marfa au a'si inainta ofertulu pénă la 1 Aprilie a. c. st. n. 11 ore a. m. la subscrișulu. Condițiile de vendiare mai de aproape se potu vedea in cancelari'a advocatiala a subscrișului, precum si inventariulu cu pretiulu marfei. In ofertulu sigilatu oferentii au a depune vadiu de 5% si anume in ofertulu pentru marfa sumă de 460 fl., eara in celu pentru mobiliarul de casa 21 fl. in bani gat'a. In ofertu are a se scrie si aceea, că oferentului i' e cunoscuta marfa si pretiulu, precum si condițiile de vendiare, apoi ce percentu peste pretiul să se imbie a dă. Ofertele se voru desface la 4 ore d. a. in 1 Aprilie a. c., facânduse indata rezultatulu cunoscutu.

Ios. Puscariu,
Curatorulu massei concursuale.

1—4

Nr. 2347—882.

Concursu. *)

Spre ocuparea postului devenit vacantu alu castelanului braneanu, eventualmente alu postului de adjunct forestier, precum si spre ocuparea postului forestier de revieru de I-ma clasa, se scrie prin această concursu.

Veniturile castelanului braneanu constau in 300 fl. anualmente 120 fl. pausialu pentru calu, locuinta libera in castelulu braneanu, și, pénă candu castelulu se va folosi de milită c. r.,

*) Se publica in traducerea originala cum ni s'a transmisu.

anualmente 100 fl. rebonificare pentru cuartieru 40 metri in spatiu lemn tari pentru focu că deputatu, folosintă gradinei celei mari a castelului si a unor jugere de pamantu si livezi de lenga curia braneana, cu unu venit anual de circa 115 fl.

Adjunctul forestier capeta 400 fl. săliu anualu, 120 fl. pausialu pentru calu, 50 fl. bani de quartieru si 40 metri in spatiu lemn tari pentru focu că deputatu. Postulu forestierului de I-ma clasa de revieru se dotăza cu unu salariu anual de 700 fl., 120 fl. pausialu pentru calu, 100 fl. bani de quartiru si 40 metri in spatiu lemn tari de focu că deputatu.

Deputatele de lemn se transportă fiacaruia a casa. Doritorii pentru unul din aceste posturi au de a' si documentă portarea loru morală, cum că nu au trecut peste etatea de 40 ani, cum că au absolvit cursulu academicu cu rezultat, cumă au depusu esamenulu de statu scientificu forestierulu in tiéra interna, si că suntu destoinici in limb'a maghiara, germana si romana; doritorii pentru postulu de castellanu braneanu inse si acelu documentu, că suntu de nationalitate maghiara.

Petitionile astfelui instruite au de a se astern celu multu pénă in 5 Aprilie a. c. subscrise magistratu.

Brasovu 11 Marte 1882.

1—3

Magistratulu orasianescu.

Se cauta **DUOI UCENICI** la meseria de masaria si templaria fina, la subsemnatul maestru. Se fia trecuti de 14 ani si se scia inca o limba pe langa limb'a materna. Potu se intre numai decătu in atelierulu meu

B. L. Popoviciu,
Templaru.

Anunciu!

Se cauta unu **Practicantu** pentru o casa mare de Comisioane si Expedițiune. Se cere clasele comerciale si cunoscintia perfecta a limbii romane, germane si maghiare, și celu puținu a limbii romane si germane.

Aspirantii se se adreseze la administratia acestui diaru.

4—6

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 20 Martiu st. n. 1882.

Rent'a de auru ung. ungi	6%	118.90	m'a de vinu ung.	96.50
Imprumutulu eu pre- mu ung.	4%	87.20	Imprumutulu eu pre- mu ung.	116.75
dto de harthia 5%	86.50	Losurile p. regularea ferate ungare	Tisei si a Segedin 109.80	
Amortisarea datoriei cailor ferate de ostu ung. (1-ma emissiune)	88.25	Rent'a de harthia austriaca	75.—	
dto (II-a emissiune) 108.50		Rent'a de arg. austriaca	75.90	
dto (III-a emissiune) 93.75		Rent'a de auro austriaca	93.20	
Bonuri rurale ungare 97.75		Losurile din 1860 129.50		
dto cu el. de sortare 96.—		Actiun. bancii austriace	820.—	
Bonuri rurale Banat- Timis	95.50	bancei de credițiu ungare	310.50	
dto cu el. de sortare 95.—		bancei de credițiu ungare	313.60	
Bonuri rurale transil- vane	96.50	Argintulu	5.65	
Bonuri croato-slav. 98.—		Galbini imperatesci	9.53	
Desbagubire p. dij-		Napoleond'ori	58.75	
Red		Marci 100 imp. germ. 120.45		

Zambach si Gavora..

Fabrica de vestimente si recusite bisericesci de ritu latinu si grecu in Budapest'a, strada Vatiului, Váczi utca Nr. 17.

Falonu și Odajdii, Albe, Stihare, Dalmatice, Baladachinu, praporii. Totele feluri de stăguri, si pentru societati industriale (si pentru pompieri) Covoru pe altariu,

Comande se efectuesc promptu. — Obiectele, cari nu voru conveni, se voru schimbă cu altele. 27—30

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipografi'a: Ioann Gött si sin Henricu.

potiruri, Pietohlebnica, candelnitie, Pacificalu, candele de altaru, policandre pentru biserici, Ripide, Chivotu, cărti de Evangelia etc. etc.